

Tien visie-elementen voor verantwoord brandveiligheidsbeleid

In dit document wordt de visie van ActiZ op brandveiligheidsbeleid in tien visie-elementen beschreven. Met verantwoord brandveiligheidsbeleid wordt bedoeld: het nemen van brandpreventieve en voorbereidende maatregelen met als doel om tegen minder of gelijkblijvende kosten een gelijkwaardige of betere brandveiligheid binnen de langdurige zorg te realiseren.

De volgende tien visie-elementen zijn beschreven:

1. Als branche bepalen wat 'verantwoord' brandveiligheidsbeleid is.
2. Benader brandveiligheidsbeleid integraal.
3. Zonder bouwkundige en installatietechnische voorzieningen ben je nergens.
4. Besteed ook aandacht aan het voorkomen van brand als onderdeel van een integrale aanpak.
5. Brandveiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid.
6. De gehele organisatie, zelfredzame cliënten en de redzame omgeving zijn samen de bedrijfshulpverleningsorganisatie.
7. Kies in één-en-hetzelfde gebouw één brandveiligheidsregime.
8. Wat je zelden doet, doe je zelden goed.
9. Communiceer open en transparant over brandveiligheidsrisico's.
10. Zoek naar synergie tussen investeringen in zorg, leefbaarheid en brandveiligheid.

Deze visie-elementen zijn onderdeel van de Handleiding Brandveiligheid in de Langdurige Zorg, ActiZ, september 2014
Deze uitgave: november 2015

1. Als branche bepalen we wat 'verantwoord' brandveiligheidsbeleid is

Zorgorganisaties hebben een inspanningsverplichting waar het gaat om brandveiligheid. Er zijn echter grenzen aan de inspanningen die aan brandveiligheid geleverd kunnen worden. Incidenten met slachtoffers zullen nooit helemaal voorkomen kunnen worden. Restrisico's zullen altijd blijven bestaan.

De kabinetsvisie op brandveiligheid uit 2012 stelt over de illusie van absolute veiligheid

"Absolute veiligheid is een illusie. Indien bestaande regelgeving wordt nageleefd is sprake van een bepaalde basisveiligheid. Bij het streven naar een hoger veiligheidsniveau is het van belang om de (maatschappelijke) kosten hiervan tegen de baten af te wegen: het streven naar 'nul risico' en daarmee naar 'nul slachtoffers' zal bijna altijd leiden tot een te zware verplichting voor burgers en bedrijfsleven."¹

Zorgorganisaties moeten daarom als collectief bepalen wat de doelen zijn van het brandveiligheidsbeleid en wanneer deze doelen verwezenlijkt zijn. Deze doelen dienen verantwoord en 'redelijk' te zijn. Hiermee wordt bedoeld dat ondanks een incident binnen een zorgorganisatie met slachtoffers en schade tot gevolg, toch sprake kan zijn van een bevredigende brandveiligheidssituatie binnen deze organisatie.

Streven naar absolute brandveiligheid binnen de zorg onredelijk

Streven naar absolute brandveiligheid binnen de langdurige zorg zou in het meest extreme geval kunnen betekenen dat op iedere hoek van een afdeling een brandwacht wordt gestationeerd om in het geval van brand direct op te kunnen treden. Ook zouden cliënten dan verboden moeten worden om zelfstandig te koken, kaarsen te branden (ook tijdens de feestdagen), elektronische apparatuur aan te schaffen en deuren in de woning open te laten staan. Familieleden mogen alleen op visite komen wanneer zij een veiligheidsinstructie doorlopen hebben. Dergelijke maatregelen zijn onhaalbaar en onwenselijk. Ze tasten de kwaliteit van leven aan van cliënten en druisen in tegen de kernwaarde van onze branche om cliënten zo lang mogelijk een zelfstandig en kwalitatief hoogwaardig bestaan te geven.

Maar wat is dan precies 'redelijke' brandveiligheid? Uit de wetgeving volgt dat de hoofddoelstelling van het Nederlandse brandveiligheidsbeleid is om de brand en de slachtoffers te beperken tot het compartiment waar de brand is uitgebroken. De wetgeving is er dan ook op gericht om ervoor te zorgen dat er geen slachtoffers vallen in naastgelegen brandcompartimenten. Indien geen slachtoffers zijn gevallen in naast gelegen compartimenten, is de hoofddoelstelling van het brandveiligheidsbeleid dus verwezenlijkt.

¹ Ministerie van BZK (2012). Visie op brandveiligheid. Den Haag: Ministerie van BZK. Pagina 9.

Hoofddoelstelling brandveiligheidsbeleid binnen de langdurige zorg volgens ActiZ

ActiZ vindt dat zorgorganisaties een inspanningsverplichting hebben om zorg te dragen voor de brandveiligheid van cliënten, medewerkers, vrijwilligers, maar ook bezoekers en omwonenden. Deze inspanningsverplichting is erop gericht brand te voorkomen en, mocht deze onverhoopt toch uitbreken, te beperken tot het compartiment waar de brand ontstaan is. In de meeste gevallen zal dit in de praktijk betekenen dat een beginnende brand met lichte rookontwikkeling door medewerkers, cliënten of andere aanwezigen geblust zal worden. De bewoners van het compartiment worden in veiligheid gebracht en de brand wordt geblust. In het geval van een brand met zware rookontwikkeling vindt ActiZ dat collectieve brandveiligheid prevaleert boven individuele brandveiligheid. Dit betekent volgens ActiZ dat preventieve en preparatieve maatregelen erop gericht moeten zijn om de effecten van brand te beperken voor de mensen die zich in de compartimenten naast het brandcompartiment bevinden. Om dit te bereiken moet de deur van het brandcompartiment waar de brand is gesloten blijven of worden. Daarbij is het niet uit te sluiten dat de mensen die zich in het brandcompartiment bevinden beperkte overlevingskansen hebben.

2. Benader brandveiligheidsbeleid integraal op basis van kosten-baten analyses

ActiZ vindt dat brandveiligheid in de langdurige zorg integraal benaderd moet worden. Hiermee bedoelen we dat mens- en gebouwkenmerken alsmede de preventieve en preparatieve maatregelen met betrekking tot brandveiligheid op elkaar afgestemd dienen te worden. Het moet volgens ActiZ mogelijk zijn om bijvoorbeeld tekortkomingen aan het gebouw te kunnen compenseren door aanvullende preventieve en preparatieve maatregelen te treffen. Een ander voorbeeld is het aanbrengen van een sprinklerinstallatie ter compensatie van de automatische doormelding en verbeteringen aan de compartimentering.

Brandveiligheid is slechts één van de fysieke veiligheidsrisico's waar zorgorganisaties mee te maken hebben. ActiZ vindt het belangrijk dat binnen de zorg gestreefd wordt naar meer samenhang tussen de aanpak van verschillende fysieke veiligheidsrisico's. In een integrale benadering van fysieke veiligheidsrisico's betekent bijvoorbeeld de opbrengsten van automatische sluitende deuren bij brand (minder rook- en hitteverspreiding bij brand) worden afgewogen tegen de risico's op fysiek letsel (bewoners die vallen door de het abrupt sluiten van deur en daardoor heupletsel oplopen).

Brandveiligheidsbeleid binnen de zorg zou volgens ActiZ gebaseerd moeten zijn op kosten-baten analyses. Het gaat dan om brandveiligheidsbeleid waarbij de kosten voor investering in brandveiligheid en de baten in termen van vermeden schade en letsel in evenwicht zijn².

² Helsloot, I., R. Pieterman & J.C. Hanekamp (2010). *Risico's en redelijkheid. Verkenning van een rijksbreed beoordelingskader voor de toelaatbaarheid van risico's*. Den Haag: Boom Juridische Uitgevers.

3. Zonder bouwkundige of installatietechnische voorzieningen ben je nergens

Organisatorische maatregelen kunnen bouwkundige of installatietechnische tekortkomingen slechts in beperkte mate compenseren. Organisatorische maatregelen zijn op de lange termijn namelijk kwetsbaar (specifieke veiligheidsprocedures die ander dan ‘normaal’ gedrag vereisen verwateren) en bovendien niet altijd goedkoper dan bouwkundige of installatietechnische voorzieningen.

Het IFV over het vervangen van bouwkundige- voor organisatorische maatregelen

“Terughoudendheid is geboden bij het compenseren van bijvoorbeeld bouwkundige voorzieningen door organisatorische maatregelen. Het menselijk handelen in geval van brand is kwetsbaar. In het verleden werd er ook terughoudend omgegaan met installatietechnische voorzieningen als gelijkwaardige oplossing voor bouwkundige voorzieningen door de vermoede faalkansen van installaties. De praktijk leert echter dat de faalkansen van installatietechnische voorzieningen niet slechter is dan die van bouwkundige voorzieningen. Voorwaarde voor beide is goed onderhoud.”³

Verantwoord en redelijk brandveiligheidsbeleid is dan ook in grote mate afhankelijk van de bouwkundige of installatietechnische voorzieningen die aanwezig zijn, zoals een goede brandcompartimentering of een sprinklerinstallatie.

4. Besteed ook aandacht aan het voorkomen van brand als onderdeel van een integrale aanpak

De eisen in het Bouwbesluit 2012 met betrekking tot brandveiligheid zijn uitsluitend gericht op het beperken van de effecten van brand. Het besteedt geen aandacht aan een ander belangrijk aspect van brandveiligheid, namelijk het voorkomen van brand. De meeste branden in Nederland ontstaan door menselijk gedrag.⁴ Het loont dus de moeite om in te zetten op het voorkomen van brand.

Anticiperen op menselijk gedrag door meubilair brandwerend te maken

Uit cijfers is blijkt dat brand in een woonruimte in de meeste gevallen ontstaat door een menselijke oorzaak. Denk hierbij aan brand die ontstaat door een smeulende sigaret op een matras, een kaar die omvalt tegen de gordijnen, of een waterkoker die op de elektrische kookplaat gezet wordt. Door meubilair en stoffering brandwerend te maken, treedt minder snel brand op en blijven de gevolgen beperkt. In verschillende onderzoeken heeft het Instituut Fysieke Veiligheid daarom gepleit om meubilair brandwerend te maken. Lector Brandpreventie René Hagen verwacht Europabreed een jaarlijkse afname van 1000 tot 1500 doden bij brand als iedereen in Europa brandveilig meubilair zou hebben. Op Nederlandse schaal zou dit jaarlijks 11 doden bij brand kunnen voorkomen, evenals 125 minder gewonden.⁵

³ Instituut Fysieke Veiligheid IFV, 2013.

⁴ Database brandonderzoek Instituut Fysieke Veiligheid, 2014. Zie ook: Instituut Fysieke Veiligheid (2013). Fatale woningbranden 2008 tot en met 2012: een vergelijking. Arnhem: Instituut Fysieke Veiligheid.

⁵ <http://www.brandveilig.com/onderwerpen/brandvertraging/ruim-duizend-minder-branddoden-door-brandveilig-meubilair-39271>

In een integraal brandveiligheidsconcept hoort deze aandacht voor het voorkomen van brand een expliciete plaats te krijgen zodat het mee kan worden gewogen in de afweging wat een proportioneel veiligheidsbeleid is dat tenminste een gelijkwaardig brandveiligheidsniveau oplevert in de zin van het Bouwbesluit. Met andere woorden: investering in deze vorm van preventie tellen in de optiek van ActiZ mee voor en in het brandveiligheidsniveau van de zorgorganisatie.

5. Brandveiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid

Brandveiligheid is juridisch gesproken niet alleen een verantwoordelijkheid van de zorgorganisatie. En dit is volledig terecht: iedereen heeft een eigen verantwoordelijkheid. Brandveiligheid vereist een inspanning van alle betrokkenen: van bewoners, bezoekers en medewerkers tot en met omwonenden en de brandweer. Niet iedereen neemt echter zijn of haar verantwoordelijkheid. Het is volgens ActiZ een taak van zorgorganisaties om betrokkenen (waar mogelijk) te wijzen op hun verantwoordelijkheid ten aanzien van brandveiligheid. Het is niet mogelijk en wenselijk om als zorgorganisatie die verantwoordelijkheid over te nemen.

Bijzonder van belang is het om te onderzoeken of de eigenaar (verhuurder of bezitter) van het gebouw voldoende invulling heeft gegeven aan zijn wettelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van brandveiligheid. Hij kan hierop worden aangesproken wanneer hij die verantwoordelijkheid niet neemt.

Onderzoek mogelijkheid tot het verhalen van kosten bij eigenaar/verhuurder pand

De eigenaar/verhuurder van een gebouw heeft conform Artikel 6: 174, 1^e lid van het Burgerlijk Wetboek⁶ een wettelijke risicoaansprakelijkheid met betrekking tot brandveiligheid richting derden. Deze aansprakelijkheid geldt ongeacht of aan andere - door de overheid voorgeschreven - brandpreventieve vereisten voldaan is. De eigenaar van een verhuurd gebouw kan door derden aangesproken worden indien een gevaar met betrekking tot het gebouw zich verwezenlijkt, ook als er richting de huurder een verwijt kan worden gemaakt. De kosten van brandpreventieve voorzieningen komen daardoor ook voor rekening van de eigenaar/verhuurder van het pand, mits aan twee voorwaarden voldaan wordt. In de *eerste* plaats moet in het contract geen clause zijn opgenomen dat bepaalde vormen van zorg niet geleverd mogen worden. In de *tweede* plaats moet de eigenaar/verhuurder wel redelijkerwijs op de hoogte kunnen zijn van de zwaarte van de zorg die geleverd wordt, zodat deze in de gelegenheid gesteld wordt om passende maatregelen te kunnen treffen. Let op: de partij die door de gemeente of brandweer wordt aangesproken op eventuele brand(on)veiligheid is daarmee niet vanzelfsprekend ook de partij die de investeringskosten ten behoeve van brandveiligheid moet dragen. Het gevolg van deze wetgeving is ook dat wanneer een zorgorganisatie verhuurder is van het pand, zij verantwoordelijk is voor de kosten ten aanzien van brandveiligheid. Deze kosten kunnen niet zonder meer verhaald worden op derden die ook zorg leveren aan de huurder.

⁶ **Artikel 6: 174, lid 1, Burgerlijk Wetboek:** 'De bezitter van een opstal die niet voldoet aan de eisen die men daaraan in de gegeven omstandigheden mag stellen, en daardoor gevaar voor personen of zaken oplevert, is, wanneer dit gevaar zich verwezenlijkt, aansprakelijk, tenzij aansprakelijkheid op grond van de vorige afdeling zou hebben ontbroken indien hij dit gevaar op het tijdstip van het ontstaan ervan zou hebben gekend.'

6. De gehele organisatie, zelfredzame cliënten en de redzame omgeving zijn samen de bedrijfshulpverleningsorganisatie

In de optiek van ActiZ moet een effectieve maar ook efficiënte bedrijfshulpverleningsorganisatie een volwaardig onderdeel zijn van het integrale brandveiligheidsconcept. Hierbij moet de illusie worden losgelaten dat de huidige bedrijfshulpverlener (BHV-er) de spil van de bedrijfshulpverleningsorganisatie is. Of dat van zorgmedewerkers, die in hun dagelijks werk nauwelijks ervaring zullen opdoen met brand of brandbestrijding, volwaardige brandweermensen gemaakt kan worden. Een effectieve en efficiënte bedrijfshulpverleningsorganisatie betekent dat de gehele organisatie, zelfredzame cliënten en de redzame omgeving de bedrijfshulpverleningsorganisatie vormen.

Brandveiligheid moet volgens ActiZ niet langer de verantwoordelijkheid zijn van een kleine groep BHV-medewerkers. Iedere medewerker die in staat is om levensreddend te handelen, bijvoorbeeld door simpelweg het sluiten van een deur van het brandcompartiment, moet zich ervan bewust zijn dat hij of zij onderdeel uitmaakt van de bedrijfshulpverleningsorganisatie. De basisprincipes bij brand moeten dermate simpel zijn dat alle medewerkers binnen de organisatie ze kunnen begrijpen en toepassen.

Recente incidenten zoals de brand in de Geinsche Hof hebben laten zien dat hulp vanuit de omgeving (zoals bezoekers en omwonenden) vaak noodzakelijk is om een compartiment, verdieping of zelfs een geheel gebouw snel te kunnen ontruimen. Dit vergt wel formele acceptatie door het bestuur van de zorgorganisatie en natuurlijk moet ook regelmatig met de omgeving worden geoefend. Een *good practice* is volgens ActiZ een buurtsirene die buurtbewoners in de omgeving alarmeert en activeert om te komen ondersteunen bij de ontruiming. Door de ontruimingsprincipes met buurtbewoners te beoefenen kan ook de betrokkenheid met de buurt worden vergroot.

Zorgorganisatie Severinus in Eindhoven heeft voor enkele van haar locaties afspraken gemaakt met de omwonenden in de buurten waarin deze gebouwen liggen. Op het moment dat er binnen de zorgorganisatie een calamiteit van een bepaalde omvang plaatsvindt, wordt een signaal doorgegeven dat wordt gehoord binnen de wijk. Dit alarmeert omwonenden. Tegelijkertijd probeert Severinus iets terug te doen richting de wijk, bijvoorbeeld met kleine gebaren zoals het rondbrengen van taarten of het organiseren van een buurt barbecue. Door een sfeer van collectiviteit te creëren, levert dit op momenten van calamiteiten veel extra mankracht op, waardoor financiële middelen meer richting de kerntaak - zorg verlenen - kunnen gaan.

Ook voor de bedrijfshulpverleningsorganisatie geldt dat de inrichting ervan in samenhang met andere preventieve maatregelen bekeken moet worden. In een bestaand gebouw zonder sprinklerinstallatie is een robuustere bedrijfshulpverleningsorganisatie nodig dan in een gebouw dat wel voorzien is van een sprinklerinstallatie.

7. Kies in een en hetzelfde gebouw één brandveiligheidsregime

Door invoering van het scheiden van wonen en zorg is risicodifferentiatie op basis van doelgroepen lastig. Het gevolg van het scheiden van wonen en zorg is dat ouderen in de toekomst langer thuis zullen blijven wonen en zwaardere zorg aan huis krijgen. Dit zou betekenen dat de brandveiligheidsvoorzieningen aangepast moeten kunnen worden aan de situatie van de bewoner. In de praktijk zitten hier allerlei haken en ogen aan. Een licht dementerende persoon kan niet alleen brandonveiligheid voor hemzelf maar ook voor anderen veroorzaken. Het toepassen van verschillende brandveiligheidsregimes kan leiden tot onduidelijkheid bij bewoners en zorgmedewerkers. Het is volgens ActiZ daarom beter om voor het gehele gebouw hetzelfde brandveiligheidsregime te treffen. Differentieer niet op risicodoelgroep binnen één en hetzelfde gebouw, tenzij het gebouw het toelaat en de kansen op het ontstaan van een onduidelijke situatie klein zijn. Dit laatste kan duidelijk het geval zijn als een complex aanleunwoningen met een verbindingsgang is verbonden met het zorggebouw.

8. Wat je zelden doet, doe je zelden goed

Jarenlang onderzoek naar besluitvorming door professionals en leken onder crisissituaties laat zien dat je in crisissituaties alleen (goed) doet wat je regelmatig doet. Lector crisisbeheersing Menno van Duin vat dat fraai samen als 'wat je zelden doet, doe je zelden goed'. De betekenis van dit inzicht is dat het geen zin heeft om brandveiligheid te baseren op procedures die slechts zelden worden toegepast. Een keertje oefenen per jaar valt daarbij zeker niet in de categorie regelmatig.

Welke basishandelingen kunnen nog wel aangeleerd worden?

In stressvolle omstandigheden vallen mensen terug op ingesleten gedrag. Wie van medewerkers een bepaalde handeling verwacht tijdens een brand doet er daarom goed aan om deze handeling in de dagelijkse praktijk veelvuldig te laten uitvoeren. In de praktijk van de zorg is dit niet altijd gemakkelijk. Om zorginhoudelijke redenen kan het bijvoorbeeld ongewenst zijn om kamerdeuren altijd te sluiten wanneer een zorgverlener de kamer verlaat of betreedt. Het is aan zorgorganisaties zelf om een afweging te maken tussen kwaliteit van zorg versus het belang van het inslijten van brandveilig gedrag.

Door veelvuldig oefenen kunnen ook tot op zekere hoogte brandveilige gedrag patronen ingesleten worden. Uitgangspunt hier is dat hoe simpeler de handeling die moet worden verricht, hoe sneller en beter deze inslijt. Daarom is het belangrijk dat het ontruimingsconcept dat voor alle medewerkers moet gelden uit niet meer dan enkele standaard handelingen bestaat. Deze handelingen moeten op de automatische piloot uitgevoerd kunnen worden en weinig nadenken vergen. Tijdens een stressvolle situatie zullen zorgmedewerkers namelijk terugvallen op intuïtie en zal het denkvermogen beperkt zijn. Procedures met beslisbomen waarbij zorgmedewerkers moeten kiezen uit verschillende opties zijn om die reden dan ook niet gewenst. Ook op het niveau van vaardigheden is het effectiever om aan te sluiten bij handelingen die mensen in hun dagelijkse werk uitvoeren. Vanuit dit oogpunt bezien is het effectiever om zorgmedewerkers te leren dat ze een beginnende brand blussen met het water uit de bloemenvaas of een natte theedoek, dan ze 'af en toe' een training met een handblusmiddel te geven.

9. Communiceer open en transparant over brandveiligheidsrisico's

ActiZ is van mening dat zorgorganisaties actief en transparant over veiligheidsrisico's moeten communiceren. Zeker op het moment dat van anderen een bijdrage wordt verwacht in het kader van brandpreventie of brandrespons, is het van belang dat richting hen te communiceren. Onderzoek heeft uitgewezen dat cliënten, bewoners en medewerkers best eigen verantwoordelijkheid willen nemen als ze hier expliciet op gewezen worden.⁷ Door middel van een transparante communicatie kan een bewustzijn worden gekweekt en een handelingsperspectief worden geboden.

In de onderstaande voorbeelden wordt uitgelegd wat het open en transparant communiceren over brandveiligheidsrisico's in de praktijk kan betekenen:

- Maak expliciet wat nu vaak impliciet is: elk slachtoffer is te betreuren, maar het is niet uit te sluiten dat één cliënt in zijn of haar kamer overlijdt omdat moet worden voorkomen dat de daar ontstane brand en de rookontwikkeling zich uitbreid buiten die kamer. Het is niet reëel om te (veronder)stellen dat risico's voor honderd procent kunnen worden uitgesloten.
- Maak bewoners attent op brandrisico's. Communiceer duidelijk aan bewoners, familie en bezoekers dat brandveiligheidsbeleid gericht is op ontruiming van mensen en niet op redding en dat zij daarin zelf een eigen verantwoordelijkheid dragen.
- Als er tijdelijk een wijziging is in het brandveiligheidsrisico, bijvoorbeeld door dakwerkzaamheden of onderhoud aan installaties, maak dat dan duidelijk aan bewoners, familie maar ook omwonenden. Maak duidelijk dat het brandrisico door de werkzaamheden is toegenomen en dat onveilige situaties of signalen van een beginnende brand snel moeten worden gemeld.
- Een hele hoge mate van brandveiligheid kan een aantrekkende werking op potentiële bewoners hebben. Een zorgorganisatie die meer dan gemiddeld inzet op brandveiligheid kan hierover expliciet communiceren richting de buitenwereld en mogelijk interesse wekken bij potentiële bewoners.

10. Zoek naar synergie tussen investeringen in zorg, leefbaarheid en brandveiligheid

Een bekende uitspraak binnen de brandweer is dat iedere beginnende brand met een glaasje water te blussen is. Vanuit deze gedachten zijn er volgens ActiZ synergievoordelen te bereiken wanneer bepaalde investeringen in zorg en leefbaarheid gestimuleerd worden. Denk bijvoorbeeld aan het aanbieden van verse bloemen aan bewoners in een zorgorganisatie, zodat een eventuele brand onmiddellijk en eenvoudig door de bewoner, familielid of een medewerker met het water uit de vaas geblust kan worden. Ook de aanschaf van een brandveilig matras kan hiertoe gerekend worden: het verhoogt enerzijds de brandveiligheid van cliënt en omwonenden en anderzijds het slaapcomfort van de cliënt en daarmee zijn of haar welzijn.

Brandveiligheid zou in de visie van ActiZ bovendien een integraal onderdeel van levensloopbestendig wonen moeten zijn. Het beleid van de overheid is immers erop gericht om mensen zo lang mogelijk thuis te laten wonen. Hierdoor moeten woningen levensloopbestendig zijn, ook voor wat betreft de

⁷ Helsloot, I. Van 't Padje, B. (ed)(2010). Zelfredzaamheid: concepten, thema's en voorbeelden nader beschouwd. Den Haag: Boom Juridische Uitgevers.

brandveiligheid. Concreet betekent dit volgens ons dat bij nieuwbouw geanticipeerd wordt op de verminderde zelfredzaamheid van bewoners. Het is effectief en efficiënt om bij nieuwbouw te kiezen voor een sprinklerinstallatie. Deze installatie kan de schade van brand beperken en in het geval van brand, vooral wanneer de bewoners verminderd zelfredzaam zijn en niet zelfstandig kunnen vluchten, levens redden.